

ชื่อวิทยานิพนธ์ : ศึกษากระบวนการปลูกฝังความกตัญญูทศเวทีของนักเรียน
ที่ปฏิบัติต่อมารดาบิดาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
โรงเรียนเมวดีพิทยาคม จังหวัดร้อยเอ็ด

ผู้วิจัย : พระครูอรุณศิริวัฒน์ (อัครเดช / เศษบุบผา)

ปริญญา : พุทธศาสตรมหาบัณฑิต (พระพุทธศาสนา)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

: พระมหามิตร ฐิตปญโญ, คร.ป.ธ.๔, พธ.บ. (รัฐศาสตร์),

พธ.ม. (พระพุทธศาสนา), Ph.D. (Bud.)

: ผศ.ดร.สุวิน ทองปั้น, พธ.บ. (ปรัชญา), M.A.(Phil.), Ph.D.(Phil.)

วันสำเร็จการศึกษา : ๒๘ / มีนาคม / ๒๕๕๖

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์คือ ๑) เพื่อศึกษาความกตัญญูทศเวทีของนักเรียนที่ปฏิบัติต่อมารดาบิดาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนเมวดีพิทยาคม จังหวัดร้อยเอ็ด ๒) เพื่อศึกษากระบวนการปลูกฝังความกตัญญูทศเวทีของนักเรียนที่ปฏิบัติต่อมารดาบิดาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนเมวดีพิทยาคม จังหวัดร้อยเอ็ด ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ประชากรที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ นักเรียน จำนวน ๕๗๖ คน และผู้ปกครองนักเรียน จำนวน ๕๗๖ คน รวมทั้งสิ้นจำนวน ๑,๑๕๒ คน มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ ๐.๙๕ โดยกำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีของ Yamane ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน ๒๕๘ คน โดยใช้สถิติค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

ผลการวิจัย พบว่า ความกตัญญูทศเวทีของนักเรียนที่ปฏิบัติต่อมารดาบิดาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนเมวดีพิทยาคมโดยภาพรวมและรายด้าน มีระดับพฤติกรรมอยู่ในระดับปานกลาง โดยด้านที่มีการปฏิบัติสูงสุดคือ ด้านการดำรงวงศ์ตระกูล ด้านการประพฤติตนให้สมควรได้รับมรดก ด้านการช่วยทำกิจธุระของมารดาบิดา ด้านการเลี้ยงดูมารดาบิดา และด้านที่มีการปฏิบัติต่ำสุดคือ ด้านการทำบุญอุทิศให้มารดาบิดาเมื่อท่านล่วงลับไปแล้ว

แนวทางการปลูกฝังความกตัญญูทศเวทีของนักเรียนที่ปฏิบัติต่อมารดาบิดาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนเมวดีพิทยาคม จังหวัดร้อยเอ็ด ดังนี้ ด้านการเลี้ยงดูมารดาบิดา ควรมีพระสอนศีลธรรมเข้ามาสอนในโรงเรียนทุกสัปดาห์ ควรจัดกิจกรรมเข้าค่ายคุณธรรมเพิ่มขึ้น (จัดทุกเทอม) และควรจัดกิจกรรมวันแม่ - วันพ่อทุกๆปีการศึกษา ด้านการช่วยทำกิจธุระของมารดาบิดา ควรจัดปฏิบัติธรรมเจริญสมาธิภาวนาในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา มีชั่วโมง

สอนวิชาพระพุทธศาสนาเพิ่มขึ้น ด้านการดำรงวงศ์ตระกูล ควรมีการอบรมหน้าเสาธงเกี่ยวกับการปลูกจิตสำนึกเรื่องคุณธรรมทุก ๆ เช้า ควรจัดตั้งชมรมคนรักศีลธรรมขึ้น ด้านการประพัตดินให้สมควรได้รับมรดก ควรฝึกให้นักเรียนไหว้ทำความเคารพครูทุกครั้งที่เห็นครูหรือครูเดินผ่าน มีการประกวดเรียงความเกี่ยวกับความกตัญญูกตเวที มีการประกวดบรรยายธรรมเกี่ยวกับความกตัญญูกตเวที ด้านการทำบุญอุทิศให้มารดาบิดาเมื่อท่านล่วงลับไปแล้ว ควรมีการประกวดขับร้องสรภัญญะเกี่ยวกับความกตัญญูกตเวที ควรมีกิจกรรมเข้าวัดทำบุญตักบาตรในวัดประจำหมู่บ้านทุกวันหยุดสุดสัปดาห์ และควรมีการจัดนิทรรศการเกี่ยวกับความกตัญญูกตเวทิตามห้องเรียน

Thesis Title : A study of the process of gratefulness cultivation of student
to the parents of the students in junior level at
Moeiwadeepittayakom school, Roi - et province

Researcher : Phrakhuaroonsiriwut (Ukkatechow / Setbubpha)

Degree : Master of Arts (Buddhist Studies)

Thesis Supervisory Committee
: Phramaha Mit Thitapabyo, Pali IV., B.A.(Pol.sc),
M.A.,(Bud.), Ph.D. (Bud.)
: Assist.Prof.Dr.Suwin Thongpan B.A.(Phi.),M.A.(Phi.),Ph.D.(Phil.)

Data of Graduation : 28 / March / 2013

ABSTRACT

The main objectives of this thesis are: 1) to study the gratefulness of a children which should be practiced towards their parents of the Moeiwadeepittayakom secondary school students, Roi-et province, and 2) to study the process of gratefulness cultivation of the Moeiwadeepittayakom secondary school students, Roi-et province, towards their parents. This thesis was conducted based on quantitative research methodology. 576 students and 576 parents, in total 1,152, were the **target population** in this study, and had reliability at 0.95. This study also applied the sampling according to Yamane's method and had 298 samples. It also applied Percentage, Mean, and Standard deviation in data analysis.

The result of the study found that: the process of gratefulness cultivation of the students towards their parents of Moeiwadeepittayakom secondary school students, Roi-et province resulted in middle scale. The most required practices were: kept up the honour and the tradition of one family, did their works for them, made oneself worthy of one's heritage, and took care and supported the parents respectively. The lowest required practice was making offerings, dedicating merit to the parents after their death.

The process of fostering gratefulness of the students towards their parents of Moeiwadeepittayakom secondary school students, Roi-et province were: nurturing the parents, the school should invite a dhamma teacher to teach Buddhist ethical principles to the students at every weekend, should organize ethical training camps in each semester, activities conducive to

respecting parents should be held in every academic year. In the case doing works for the parents, there should be a training on mental cultivation on Buddhist holy days, an hour for course of Buddhism should be extended. Regarding the point of keeping up the honour and the tradition of one's family, there should be a discussion on fostering ethical principles to the students before the classes began every morning, the association of the Buddhist groups also should be organized. Regarding making oneself worthy of one's heritage, the students should respects to the teachers whenever they passed by, there should be an academic competition on writing an essay and giving a speech about gratefulness. Last but not the least, for the making offerings, dedicating merit to the parents after their death, singing folk song (saraphanya) about gratefulness, offering food at the temple, and exhibition concerning gratefulness in the class room were necessary in this context.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความเมตตาอนุเคราะห์ด้วยดีจากพระมหามิตร จิตปญฺโญ,ดร.และ ผศ.ดร.สุวิน ทองปิ่น ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ให้การชี้แนะแนวทางการศึกษา ช่วยแนะนำให้งำลัังใจช่วยกระตุ้นเตือน ให้มีสติมาโดยตลอด คอยดักเตือนชี้แนะและให้คำปรึกษา อย่างต่อเนื่องด้วยดีตลอดมา และขอกราบขอบพระคุณพระมหาพิสิฐ วิสิฏฺฐปญฺโญ และขอ อนุโมทนากับท่านอาจารย์บุญธรรม พิมพ์ ที่ช่วยอำนวยความสะดวก ตรวจสอบรูปเล่มและ แนะนำแนวทางในการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้

นอกจากนี้ ผู้วิจัยขออนุโมทนาขอบคุณ ดร.สุจิต หิมวัล ผู้ทรงคุณวุฒิที่กรุณาแนะนำ เพื่อให้วิทยานิพนธ์เล่มนี้สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น และขออนุโมทนาขอบคุณ นายเมธี บุญอุดม ผู้อำนวยการโรงเรียนเมวดีพิทยาคม คุณครูภิรณัฏ์ กล้าหาญ ,คุณครูปัญญา สีหาบุญมาก และ คณะคุณครูโรงเรียนเมวดีพิทยาคมทุกท่านที่อำนวยความสะดวก อนุญาตให้แจกแบบสอบถามใน สถานศึกษาและช่วยเก็บแบบสอบถามทำให้งานวิจัยสำเร็จลุล่วงไปด้วยดีและที่สำคัญยิ่งก็คือได้รับ กำลังใจจากเพื่อน ๆ นิสิตร่วมรุ่นทุก ๆ รูปโดยเฉพาะห้องเรียนร้อยเอ็ดทุกท่านที่ทำให้งาน วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จได้ด้วยดี

ผู้วิจัยขอขอบความดีทั้งหลายที่เกิดขึ้นจากการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ขอน้อมถวายเป็น พุทธบูชาแด่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าผู้เป็นศาสดาเอกของโลก พร้อมทั้งขอให้ท่านสังส์ แห่งการทำวิทยานิพนธ์เล่มนี้บูชาพระคุณ คุณพ่อถวิล - คุณแม่บุญมา เศษบุบผา ผู้ให้กำเนิดขอให้ ดวงวิญญาณของท่านจงอนุโมทนาในความสำเร็จของลูก และขอผลบุญนี้จง สำเร็จแก่ท่านทั้งสอง หากดวงวิญญาณของท่านได้รับทุกข์ขอให้พ้นจากทุกข์หากดวงวิญญาณของท่านได้รับสุขขอให้สุข ยิ่ง ๆ ขึ้นไปด้วยเทอญ ฯ

พระครูอรุณศิริวัฒน์

๒๘ มีนาคม ๒๕๕๖